

BESZÉLGETÉS VÖRÖS KATALINNAL, AZ AHEA TITKÁRÁVAL

Berkeley, 2010. június 21.

Vörös Katalin neve a San Francisco-i öbölben mára fogalommá vált. 1956-ban hagyta el szüleivel Magyarországot és 1960-ban érkezett az Amerikai Egyesült Államokba. Pennsylvania és New Jersey után 1982 óta él Kaliforniában. Ő az az igazi úrihölgy, akihez bármikor bárki kérdéssel fordulhat, és biztos segítségre talál. Katalint nem nehéz megszeretni. Tekintélyét szakmai tudása mellett egyenes, őszinte, határozott jellemével vívta ki. Igazi vezető típus. A magyar tudomány hírnevének öregbítése és a magyarság összefogása elismeréseként Sólyom László köztársasági elnök 2009-ben a Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszttel tüntette ki. Ő indította el 15 évvel ezelőtt Berkeleyben azokat a két hetes rendszerességgel a mai napig megtartott kávétalálkozókat, ahol a vidám társaságban minden korosztály képviselteti magát. Mi is itt az egyetem melletti Brewed Awakening kávézóban találkoztunk újra, a szegedi AHEA konferencia után, egy finom tea melletti beszélgetésre.

HÁ. *Mit is jelent pontosan az AHEA rövidítés, mikor alakult a szervezet, mi adta az ötletet és milyen céljai voltak az alapítóknak?*

KV: Az AHEA név az American Hungarian Educators Association kezdőbetűiből kialakított betűszó (acronym), magyarul úgy hívjuk, hogy az Amerikai Magyar Tanárok Egyesülete. Többnyire az AHEA-t használjuk magyarul is. 1974-ben jött létre az Egyesült Államokban azzal a céllal, hogy összefogja a magyar nyelv és műveltség terjesztésén fáradozó szakembereket. Éppen most tartottuk 35. konferenciánkat.

HÁ: *Kik voltak az alapító tagok, milyen területekről (értem itt mind szakmailag, mind földrajzilag)? Jelenleg kik a vezetők, Te személy szerint milyen pozíciót töltesz be a szervezetben belül? Számodra miért fontos, hogy ebben a munkában tevékenyen részt vegyél?*

KV: Amerika magyar tanárok alapították a szervezetet, Basa Péter és Basa Molnár Enikő kezdeményezésére. Akkor ők a fővárosban, Washington DC-ben dolgoztak és aktívoskodtak magyar ügyekben. A többiek, először főleg a Keleti Partról, majd később az Államok egyéb területeiről jöttek, jönnek, és a rendszerváltozás óta pedig Magyarországról és a kisebbségben élő magyarság köreiből is. A közös tényező a magyarsággal kapcsolatos kutatási és tanítási területek, főként nyelvtanítás, történelem, irodalom, politikai tudomány, szociológia, zene, tehát humán érdeklődés.

Jelenlegi elnökünk Dr. Némethy Kesserű Judit, aki a New York University professzora, alelnökünk Dr. Vasvári Lujza a State University of New Yorkból, én a titkári pozíciót töltöm be, és Dr. Basa Molnár Enikő (Library of Congress) a pénztáros és ügyvezető igazgató. Két évenként választunk új vezetőséget.

Fontosnak tartom az AHEA munkáját abból a szempontból, hogy fórumot teremt tagjainak eszmecserére, kapcsolatok építésére. Ezekből fejlődhetnek ki aztán közös kutatási témák, doktoranduszok cseréje, meghívott előadók, publikációk és egyéb, egyetemi munkával kapcsolatos tevékenység. Mivel a témakör természetesen a Kárpát-medencéhez kapcsolódik, igyekszünk az ottani tanárokkal is kiépíteni kapcsolatainkat.

Bár szakmailag nem az AHEA által felölelt területen foglalkosok, egyetemen dolgozóként ide tartozónak tartom magam. Diákokkal vagyok egész nap, akik a vezetésem alatt álló mikroelektronikai laboratóriumban végzik post-graduális kutatásukat. Rendszeresen meghívunk magyar vendég-kutatómérnököket, akik remekül megállják a helyüket. Rajtuk keresztül is tájékozodom a magyarországi helyzetről.

Szabad időmben szeretek olvasni, főleg történelmi és magyarságtudománnyal foglalkozó munkákat, olvasom a nyugati magyar sajtót és általában érdeklődöm magyar ügyek iránt. Élvezem az AHEA konferencia előadásait, vitáit. Sajnos, a legutóbbi két konferencián, mint szervező, csak nagyon kevés alkalmam adódott beülni az előadásokra.

HÁ: Minden évben más helyszínen van megrendezve a konferencia. Hogyan választjátok ki helyszíneket és az aktuális témát? Hogyan döntötök az előadókról ?

VK: Igen, ez így van, mert tagságunk szerte szét lakik az országban, és váltogatjuk, kikhez legyünk közelebb. Másik szempont pedig az, hogy melyik egyetem ad helyet. Tagjaink, akik vállalják a megrendezést, jelentkeznek a vezetőségnek; így általában két évre előre tudunk tervezni. A rendszerváltozás óta pedig minden 5. konferenciánkat Magyarországon tartjuk. Van már azonban ajánlatunk Brassóból is.

Az AHEA vezetőségéből, de nem csak onnan, hanem a tagság köréből is, alakult ki a tudományos programmal foglalkozó bizottság (Program Committee). Ez a csoport minden évben elvégzi a beadott előadások kiértékelését és elutasítását is. A témát általában már akkor elhatározzuk, amikor a helyet kiválasztjuk. Mindkettőről szavazunk a konferencia alkalmával megtartott szervezeti gyűlésen, amin minden tag részt vehet.

HÁ: Tavaly itt a San Francisco-i öbölnél volt Berkeleyben, az idén Szegeden, Magyarországon, jövőre Ohio-ban lesz megrendezve. Hogyan tudjátok ilyen óriási távolságok mellett ezt ennyire jól és összefogottan megszervezni minden oldalról? Mi a titok?

VK: A titok az, hogy rengeteget dolgozunk az előkészítésen; és ez persze mind önkéntes munka. Aki elvállalja a helyi szervezést, erre felkészül és összehoz magának egy kis helyi csoportot (Local Organizing Committee), akikkel együtt elrendezi az ottani tennivalókat, az egyetemi engedélyektől kezdve a kávészolgáltatásig. A konferencia egész programját a Program Bizottság állítja össze és vezeti le; az intézkedések emailben történnek de egyszer mindig összejövünk, általában New Yorkban, az évi program véglegesítésére.

HÁ: *Ha valaki valamilyen formában tagja szeretne lenni a szervezetnek, hogyan talál meg Benneteket?*

VK: Köszönöm, erre egyszerű a válasz: www.ahea.net

Hódi Ágota

Azok számára, akiknek érdeklődését a magyar találkozó felkeltette, a Brewed Awakening kávézó címe: 1807 Euclid Avenue, Berkeley, CA, 94709.